

Συνάντηση του Αγιωτάτου Πατριάρχη Κυρίλλου με αντιπροσωπείες των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών, οι οποίες συμμετέχουν στους εορτασμούς της δεκαετίας της Τοπικής Κληρικολαϊκής Συνόδου και της ενθρονίσεως του Πατριάρχη το 2009

Συνάντηση με αντιπροσωπείες των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών, οι οποίες συμμετέχουν στους εορτασμούς στη Μόσχα με αφορμή τη δεκαετή επέτειο της Τοπικής Κληρικολαϊκής Συνόδου και την ενθρόνιση του Πατριάρχη το έτος 2009 πραγματοποίησε στις 31 Ιανουαρίου 2019 στην Πατριαρχική και Συνοδική κατοικία της Ιεράς Μονής Αγίου Δανιήλ Μόσχας ο Αγιώτατος Πατριάρχης Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών κ.κ. Κύριλλος.

Μετείχαν:

- Οι Μητροπολίτες Τριπόλεως Θεοφύλακτος και Κυρήνης Αθανάσιος, έξαρχοι του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας παρά τον Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών

(Πατριαρχείο Αλεξανδρείας)·

- Ο Αρχιμανδρίτης Στέφανος Ντισπυράκης, Έξαρχος του Παναγίου Τάφου στη Μόσχα (Πατριαρχείο Ιεροσολύμων)·
- Ο Μητροπολίτης Γκόρι και Ατένας Ανδρέας και ο Επίσκοπος Νικορτσμίντ Βαχτάνγκ, ο Πρωθιερέας Καχαμπέρ Γγκκοτισβίλι (Πατριαρχείο Γεωργίας)·
- Ο Μητροπολίτης Τυργκόβιστου Νήφων, ο Πρωθιερέας Αδριανός Γκιμπάνου και ο Ιερέας Ευγένιος Ρόγκοτι (Πατριαρχείο Ρουμανίας)·
- Οι Μητροπολίτες Στάρα Ζαγκόρα Κυπριανός, Βίντνο Δανιήλ, ο Αρχιμανδρίτης Θεόκτιστος Ντιμιτρόφ, εκπρόσωπος του Πατριάρχη Βουλγαρίας παρά τον Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών, ο Αρχιμανδρίτης Άνθιμος Μανοΐλοφ, ο ιεροοικονόμος Τσβετάν Ιβάνοφ και ο Πρωθιερέας Ζίβκο Ζέλεφ (Πατριαρχείο Βουλγαρίας)·
- Ο Αρχιεπίσκοπος Λιουμπλίν και Χολμ Άβελ, ο Πρωθιερέας Γεώργιος Λουκασέβιτς και ο Διάκονος Ανδρέας Νταβιντζιούκ (Εκκλησία Πολωνίας).

Επίσης μετείχαν ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας, πλειάδα Ιεραρχών και κληρικών της Ρωσικής Εκκλησίας.

Ο Αγιώτατος Πατριάρχης Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κύριλλος απηύθυνε χαιρετισμό προς τους παρόντες. «Κάθε φορά καθώς εμείς, ως εκπρόσωποι των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών συνερχόμαστε επί το αυτό, παρέχεται η δυνατότητα όχι μόνο να προσευχηθούμε από κοινού, κάτι το οποίο, βεβαίως, είναι το πλέον σημαντικό και κεντρικό γεγονός τέτοιων συναντήσεων, αλλά και να συνομιλήσουμε για τα ζητήματα, τα οποία μας απασχολούν και προβληματίζουν όλους. Θα ήθελα, δραττόμενος της ευκαιρίας, να σας ενημερώσω για την προσέγγιση εξελίξεων από την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων εντός της Ορθοδόξου μας οικογένειας», τόνισε ειδικότερα ο Προκαθήμενος της Ρωσικής Εκκλησίας.

Ο Πατριάρχης επέστησε την ιδιαίτερη προσοχή στις εκκλησιαστικές εξελίξεις στην Ουκρανία, οι οποίες, όπως τόνισε, εξέρχονται της κανονικότητας και της κανονικής παραδόσεως της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Όπως τυγχάνει γνωστό, το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως δέχθηκε σε κοινωνία και μάλιστα αμετανόητους τους Ουκρανούς σχισματικούς, συμπεριλαμβανομένου και του αναθεματισμένου από την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας πρώην Μητροπολίτου Φιλαρέτου, καθώς και των μη εχόντων την κανονική χειροτονία «ιεράρχες» των σχισματικών μορφωμάτων. Παράλληλα, ο Αγιώτατος κ. Κύριλλος υπενθύμισε ότι «δημιουργείται μια πάρα πολύ περίπλοκη κατάσταση με αποδοχή των αμετανόητων σχισματικών, οι οποίοι κηρύσσονται κανονικοί, ενώ η κανονική Εκκλησία εκ των πραγμάτων κατατάσσεται στη θέση των σχισματικών».

«Δεν είναι μια περιθωριοποιημένη επαρχία της Εκκλησίας μας η Ουκρανία. αποκαλούμε το Κίεβο «μήτρα των ρωσικών πόλεων», διότι το Κίεβο για μας είναι όπως η Ιερουσαλήμ για πολλούς. Εκεί είναι η αφετηρία της Ρωσικής Ορθοδοξίας και σε καμία περίπτωση μπορούμε να αρνηθούμε αυτή την ιστορική και πνευματική σχέση. Σε αυτή τη σχέση θεμελιώνεται η ενότητα όλης της Τοπικής μας Εκκλησίας», σημείωσε ο Πατριάρχης Κύριλλος.

Επίσης ανέφερε ότι στην Ουκρανία καταβλήθηκε προσπάθεια διεξαγωγής της λεγομένης «Ενωτικής Συνόδου», προκειμένου να νομιμοποιηθεί η εκλογή αρχηγού της νέας «ενωμένης εκκλησίας». Μόνο δύο από 90 κανονικούς ιεράρχες της Ουκρανίας συμμετείχαν στην έν λόγω σύνοδο. «Γι' αυτό δεν αναγνωρίζουμε αυτή τη 'σύνοδο', θεωρώντας τις αποφάσεις του ανυπόστατες, δηλαδή μη έχοντας κανένα κανονικό κύρος...Και όμως εξαιτίας αυτής της πράξεως η κανονική Εκκλησία βρέθηκε σε εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση. Και εφόσον το σχίσμα στηρίχθηκε από τις κρατικές αρχές, αυτό μάχεται σήμερα κατά της κανονικής Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας. Γνωστά τυγχάνουν περιστατικά τινά ασκήσεως βίας στην ιεραρχία και τον κλήρο. Στο

επίπεδο των ενοριών διαπράττονται καταλήψεις Ναών της καθ' ἡμᾶς Εκκλησίας...Με άλλα λόγια σήμερα στο έδαφος της Ευρώπης έχουμε να κάνουμε με απροκάλυπτες διώξεις κατά της κανονικής Ορθοδόξου Εκκλησίας», υπογράμμισε ο Πατριάρχης Κύριλλος.

«Η Εκκλησία μας έπρεπε να αντιδράσει στις γενόμενες αντικανονικές πράξεις. Έν τούτοις, είναι περιορισμένα εκείνα τα μέσα, που έχει στη διάθεσή της: το μόνο μέσο, το οποίο δύναται να συνετίσει κάπως και να σταματήσει εκείνους, οι οποίοι πρωτοστάτησαν στην τραγωδία αυτή, είναι η διακοπή της ευχαριστιακής κοινωνίας. Δι' αυτό με μεγάλη μας θλίψη αποφασίσαμε να διακόψουμε την ευχαριστιακή κοινωνία με τον Κωνσταντινουπόλεως εξαιτίας της άμεσης εμπλοκής του στη νομιμοποίηση του σχίσματος στην Ουκρανία».

Ο Αγιώτατος υπέδειξε ότι η ιστορία με την εμπλοκή του Κωνσταντινουπόλεως στα ουκρανικά εγείρει σειρά πολύ σημαντικών εκκλησιολογικών και κανονικών ζητημάτων, τα οποία καλούνται να αντιμετωπίσουν οι κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες. «Τι σημαίνει πρωτείο μέσα στην Ορθόδοξη Εκκλησία; Θεωρούσαμε πάντοτε ότι το πρωτείο είναι ουσιαστικά ένα δόγμα «του πρώτου μεταξύ ίσων». Εάν όμως στον πρώτο μεταξύ ίσων εγείρεται η επιθυμία να επεμβαίνει στα των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών χωρίς να λαμβάνει υπόψη το αυτοκέφαλο καθεστώς αυτών, τούτο σημαίνει κάτι παραπάνω. Αποδεικνύεται ότι εμφανίζεται ένα δόγμα «του πρώτου άνευ ίσων». Και τούτο αποτελεί πρόκληση για όλους μας. Οφείλουμε, πρώτον, να το εξετάσουμε και υποθέτω κάποια στιγμή να βρούμε τη δυνατότητα να συζητήσουμε αυτή τη νέα τροπή της καταστάσεως, η οποία, αδιαμφισβήτητά, θα μπορέσει και αγγίζει τη ζωή οιασδήποτε Τοπικής Ορθοδόξου Εκκλησίας».

Παράλληλα ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος εξέφρασε την πεποίθηση ότι η ανά την οικουμένη Ορθοδοξία έχει τεράστιο πνευματικό δυναμικό, το οποίο πρέπει να είναι περιζήτητο σήμερα: «Όλοι εμείς διαπιστώνουμε την περαιτέρω ριζοσπαστική εκκοσμίκευση της σύγχρονης κοινωνίας και την τοποθέτηση του θρησκευτικού βίου στο περιθώριο του πολιτισμού. Πρόκειται για μία μεγάλη πρόκληση. Είμαι βέβαιος ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία έχει τις δυνατότητες να ανταποκριθεί στις προκλήσεις με βάση όχι μόνο τη δισχιλιετή σοφία και τη δύναμη της Παραδόσεώς μας, αλλά και τη δύναμη εκείνη, την οποία μας χορηγεί ο Ίδιος ο Κύριος στην τέλεση της Θείας Ευχαριστίας με την αποστολή του Αγίου Πνεύματος σε όλους μας...Ελπίζω ότι όλες οι δυσκολίες οι οποίες ανακύπτουν, οι οποίες οφείλονται μεταξύ άλλων και στην επιρροή στην Ορθόδοξη Εκκλησία εξωτερικών δυνάμεων, θα αντιμετωπισθούν. Πιστεύω ότι το σώμα της Εκκλησίας του Χριστού θα παραμένει ενωμένο. Και τούτο σήμερα είναι πολύ σημαντικό τόσο για την Ορθοδοξία, όσο και για όλο τον κόσμο».

Ακολούθησε η παρέμβαση του αντιπροσώπου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Αλεξανδρείας μητροπολίτη Τριπόλεως Θεοφυλάκτου, ο οποίος ευχήθηκε εγκάρδια στον Πατριάρχη Κύριλλο για την επέτειο της ενθρονίσεως και τόνισε τους κόπους της Αυτού Αγιότητας για το καλό της Εκκλησίας.

«Μακαριώτατε, επιλείπει μου ο χρόνος διηγούμενον όσα με την πανσθενή χάρη και ευλογία του Κυρίου επιτελέσατε κατά την δεκαετή ευκλεή Πατριαρχία Σας...Με την ανάρρησή Σας αναλάβετε το βαρύ φορτίο της αποστολής να συνεχίσετε την αδιατάρακτη αλυσίδα Πατριαρχικής διακονίας και προσφοράς. Η αποστολή αυτή εμπεριείχε εξ αρχής μίας διπλή πρόκληση: αφενός να περιφρουρηθεί και να διαποιημανθεί το χριστεπώνυμο ορθόδοξο πλήρωμα της Εκκλησίας της Ρωσίας και αφετέρου να καταστείτε ο συνεχιστής της μεγάλης κληρονομιάς της ορθοδόξου παραδόσεως του ευσεβούς και φιλορθοδόξου ρωσικού λαού καταβάλλοντας ανύστακτον μέριμνα. Και τούτο διότι η αποστολή αυτή αποτελεί ιστορική παρακαταθήκη η οποία κληροδοτήθηκε από τον πρώτο επίσκοπο των Ρως και επεκτείνεται στους αιώνες ως αποστολή, μαρτύριο και μαρτυρία των Πατριαρχών του Θρόνου, οι οποίοι ενίοτε κλυδωνιζόμενοι από πλήγματα δεινά και χειμαζόμενοι από συνθήκες αντίξοες, αγωνίσθηκαν να διατηρήσουν με κάθε τίμημα την ακτινοβολία και την

πνευματική μαρτυρία της ορθοδοξίας στην απέραντη ρωσική γη, τη γη των αγίων και μαρτύρων της ορθοδόξου και αμωμήτου ημών πίστεως».

Ο Τριπόλεως Θεοφύλακτος υπογράμμισε ότι το κύριο μέλημα του Προκαθημένου «κατέστη η διάσωση και προβολή των βιωμάτων, των εμπειριών και της πλουσίας παραδόσεως του παρελθόντος' όπως αυτή αποτυπώθηκε και βιώθηκε στους ναούς, στα μοναστήρια και τις σκήτες της ρωσικής στέπας επί γενεών και γενεών και διά τούτου οι νέες γενιές θα κρίνουν ευμενέστατα την μέριμνά Σας αυτή διά την διαφύλαξη, ως κόρη οφθαλμού, ταύτης της παραδόσεως, διά την οποία δεν 'εδώσατε τοῖς βλεφάροις Σας νυσταγμόν και ανάπαυσιν τοῖς κροτάφοις Υμῶν'. Αγωνισθήκατε και αναλωθήκατε νυχθημερόν με αγάπη κα φροντίδα περισσή για την στερέωση της παραδόσεως αυτής στο εμπιστευθέν πλήρωμα», σημείωσε ο Αλεξανδρινός Ιεράρχης.

Ο Άγιος Τριπόλεως επίσης μετέφερε στον Αγιώτατο Πατριάρχη Κύριλλο ευχές του Προκαθημένου της Εκκλησίας των Αλεξανδρέων Μακαριωτάτου Πατριάρχη Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής Θεοδώρου: «Ολοψύχως ευχόμεθα όπως ο Πανάγαθος Θεός στηρίξη, σκέπη και φρούρη την Σεπτήν Θειοτάτην Μακαριότητα, χαρίζοντας Αυτή, υγείαν κατ' ἄμφω, αταλάντευτον και πλείστα όσα έτη, πανόλβια και ειρηνικά, ἐπ' ἄγαθῳ του ιστορικού Θρόνου Μοσχοβίας και του πάνυ ευλαβούς ορθοδόξου πληρώματος αυτής».

Ο Μητροπολίτης Γκόρι και Ατένας Ανδρέας ανέγνωσε το Συγχαρητήριο Μήνυμα του Αγιωτάτου και Μακαριωτάτου Καθολικού Πατριάρχη πάσης Γεωργίας Ηλία Β', όπου μεταξύ άλλων τόνισε: «Έχουν ήδη περάσει δέκα χρόνια από τότε, που με την Πρόνοια του Θεού αίρετε το σταυρό του Πρωθιεράρχη. Καθ' όλο το διάστημα αυτό και σε όλη τη ζωή Σας καταβάλατε τεράστιες διανοητικές και πνευματικές προσπάθειες, προκειμένου να προσφέρετε τον όβολό Σας όχι μόνο στην ενίσχυση της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας αλλά και στην εμπέδωση της Ορθοδοξίας».

Ο Προκαθήμενος της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Γεωργίας ακόμη σημείωσε ότι «Κατά την περίπλοκη και γεμάτη απρόσμενες εξελίξεις εποχή αυτή όλοι μας διερχόμεθα ο καθένας τις δικές μας δοκιμασίες, αλλά τώρα Εσείς και εμείς και ολόκληρη η Ορθοδοξία βρεθήκαμε αντιμέτωποι εν όψει μιας κοινής προκλήσεως και από τις ενέργειές μας εξαρτάται εν πολλοῖς σε ποιο χώρο θα ζούμε αύριο. Παρά τα γεγονότα, ευελπιστούμε ότι με τη σύνεση, η οποία Σας χαρακτηρίζει, κοινές προσευχές και προσπάθειες και κυρίως με το έλεος του Θεού με βάση τους κανόνες της Εκκλησίας, θα μπορέσουμε από κοινού να διατηρήσουμε την Ορθόδοξη ενότητα και να κάνουμε το έργο του Θεού».

Ακολούθησε το Συγχαρητήριο Μήνυμα του Μακαριωτάτου Πατριάρχη Ρουμανίας Δανιήλ, το οποίο ανέγνωσε ο Μητροπολίτης Τυργκόβιστου Νήφων. Σύμφωνα με τον Μακαριώτατο Πατριάρχη Ρουμανίας Δανιήλ, ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος κατατάσσεται στην ίδια σειρά με τους προκατόχους του, οι οποίοι διαποίμαναν την αγιοτόκο Ρωσική Εκκλησία των αγίων και μαρτύρων και «εμπράκτως και αμετακλήτως συνεχίζει την ανασυγκρότηση της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας, αρχής γενομένης το 1991 μετά την ανάκτηση της πλήρους ελευθερίας». Τούτο εκφράσθηκε στην επαναφορά του πνευματικού βίου, τη λειτουργία θεολογικών ιδρυμάτων, Μονών και νέων Ι. Ναών καθώς και στο ευρύ φιλανθρωπικό έργο της Ρωσικής Εκκλησίας.

Ο Πατριάρχης Βουλγαρίας Νεόφυτος τονίζει στο Μήνυμά του, το οποίο ανέγνωσε ο Μητροπολίτης Στάρα Ζαγκόρα Κυπριανός: «Με χαρά και αδελφική έν Χριστῷ αγάπη ολοθύμως συγχαίρω Σας για την πρώτη ευλογημένη δεκαετία από εκλογή Σας ως κεφαλή της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας και ανάρρηση στον Πατριαρχικό θρόνο...υπό την οιακοστροφία Σας η αδελφή Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας εδώ και δέκα χρόνια πορεύεται και προοδεύει με τις διαχρονικές της αξίες, ενισχύοντας την εσωτερική της ενότητα και την ιεραποστολή της μέσα στον ἐμπιστευθέντα της λαό. Είναι μια παλαιά και ευκλεής Εκκλησίας, μια Εκκλησία των αξιοθαύμαστων αγίων και

πνευματοφόρων γερόντων, σοφών και ενδόξων ιεραρχών και μεγάλων διδασκάλων των μυστηρίων της θεολογίας και θεογνωσίας».

Ο Προκαθήμενος της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Βουλγαρίας ευχήθηκε στον Αγιώτατο Πατριάρχη Κύριλλο να του χαρίσει «ο Πανοικτίρμων Θεός πλούσια τα δώρα Αυτού» και να τον «στηρίζει με τη θεία χάρη Αυτού και να μείνει πάντοτε με τον πρόσωπό Σας και την αδελφή Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας».

Το μήνυμα του Μακαριωτάτου Μητροπολίτη Βαρσοβίας και πάσης Πολωνίας Σάββα ανέγνωσε ο Αρχιεπίσκοπος Λιομπλίν και Χολμ Άβελ.

Αφού τόνισε ότι ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος έτυχε να ζήσει και τη δύσκολη εποχή του αθεϊστικού καθεστώτος, το οποίο άφησε πίσω του τη Ρωσική γη βαμμένη με το αίμα των μαρτύρων της πίστεως, ο Μακαριώτατος Μητροπολίτης Σάββας σημείωσε:

Γι' αυτό Εσείς, ως ελάχιστοι της νέας γενιάς, γνωρίζετε τις συμφορές και τα δεινά των ανθρώπων της πίστεως. Ο σημερινός νέος, ο οποίος δεν γνωρίζει το παρελθόν, δεν θα καταλάβει καθόλου, τι ευτυχία είναι να πιστεύει κανείς ανοικτά. Ποικίλες δοκιμασίες Σας γύμνασαν και προετοίμασαν για την επικείμενη επισκοπική διακονία και αργότερα για το υψηλό Πατριαρχικό λειτούργημα».

Αποτεινόμενος προς τον Αγιώτατο Πατριάρχη Κύριλλο ο Αρχιεπίσκοπος Λιουμπλίν και Χολμ Άβελ τόνισε: «Θέλω να διαβεβαιώσω ότι συμπάσχω με την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας εξαιτίας αυτού του τόσο περίπλοκου για μας ουκρανικού ζητήματος. Η θέση μας τὸ ἐπὶ τούτῳ θα παραμένει αμετάβλητη και συνεχής».

Ἐν κατακλείδι ο υπήρξε ανταλλαγή ενθυμίων μεταξύ του Αγιωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κυρίλλου και των αντιπροσωπειών των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών.